

Rigsdagstidende.

1853. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 17.

Sjerde Sessions tredie Samling.

Syvende Møde.

Torsdagen den 23de Juni.

(Fortf.)

Indenrigsministeren (fortsat): Den ærede Forslagsstiller har sagt, at man skulde udrydde, som uoverensstemmende med vor Forsfatning, Alt, hvad der smagte af Adelskab i den nuværende Indretning af Communebestyrelserne. Jeg maa derved bemærke, at man ikke finder noget Saadant i Communalloven af 1841, med Undtagelse af den Afgang, som Grever og Baroner have til at tage Sæde i Amtsraadet, men det bortfalder jo nu, og Alt hvad der da er tilbage er en Forskjel efter Formuens Størrelse, og den kan jo meget gjerne grundes paa et noget andet Princip end det, som gjorde sig gjældende i Loven af 1841. Det ligger imidlertid i selve de Motiver, hvormed Sagen er bleven bragt frem i Landstinget i förrige Samling, at der skulde tages Hensyn til Formuen. I dette Princip, som min höitærede Formand fremsatte, skal jeg ikke være meget uenig med ham, hvormod jeg aldeles ikke kan erkjende, at dette Princip kan bestaae med de Resultater, som han deels selv forelagde og deels er gaaet ind paa, efterat der fra den Side, hvor man oprindeligt var aldeles utilbvielig til at gaae ind paa Lovudkastet, var fremsat Indvendinger, og efterat man med visse Betingelser, der betog Lovudkastet Meget af dets oprindelige Charakter, dog var gaaet ind derpaa. Det forekommer mig ligeledes, at man, naar man dog har Noget imod, at Formuen kommer i Betragtning ved Indflydelsen paa de communale Anliggender, ved det foreliggende Udcast har afvejet Meget fra dette Princip; thi dette Udcast giver i mange Henseender Formuen en langt større Betydning end den før havde,

idet de höist Beskattede i en Commune skulde udgjøre en Valgklasse; denne Bestemmelse finder jeg nu i mange Henseender meget betænkelig, og den leder blandt Andet ogsaa til det Resultat, at i visse Sogne — thi det kommer an paa Forholdet imellem Antallet af de höiere og de lavere Beskattede, — den større Deel af Valgretten kan gaae fra en Valgklasse, som bestaaer af Folk, der have en vis Formue — der dog ikke hvad Sogneforstanderskaberne angaaer udstrækker sig videre end til 1 Ed. Hartkorn og derover — over til nogle Enkelte, som enten eie større Gaarde, og derfor svare store Afgifter til Communen, eller paa Grund af andre Forhold, s. Ex. naar de drive en større Industrie, ere de höist Beskattede, og det var saaledes muligt, at en meget stor Deel af de nuværende Gaardmand, der efter den nuværende Tingenes Orden Alle ere saavel valgberettigede som valgbare, kun fik en meget indskrænket Valgret, idet de blot kom til at vælge i den ene Valgklasse, den, hvori saagodtsom Alle, der ere 25 Aar gamle og ikke ere berygtede, have Deel. Den Valgret beholde de, men derved kom de kun til at vælge den ene Halvdeel, hvormod den anden Halvdeel gaaer tabt for dem og kommer i enkelte mere formuende Mænds Hænder. Disse mere Formuende vilde sandsynligviis ogsaa faae en meget stor Indflydelse paa den anden Klasse af Valgberettigede, saaledes til Ex., naar flere Industriedrivende, der hørte til den höist beskattede Klasse, havde en Mængde Folk, der despenderede af, havde deres Existens hos dem, hvorved da disse enkelte Mænd kunde komme til at dominere de forskjellige Valg. — Hvad angaaer Afgangen til Sæde i Amtsraadene, da skal den halve Deel af Amtsraadsmedlemmerne vælges af dem, der ere i saadanne ve-